

Latweefchu Awises.

Nr augstas Gewefchanas = Kummissiones sinau un nowehleschanu.

Nr. 17. Zettortdeenâ 23schâ April 1825.

No N i h g e s.

Scho gadd leddus ittin rahmi un labbi no muhsu Daugawas isgahjis, 31mâ Merz iseijohht Imu April nahfoht leddus fahze kusteht un tai paschâ deenâ uhdens bija skaidrs. Kuggi no 13ta Merz lihds 4tu April 95 atbraukuschî. Weens Englenderu kuggis 19ta Merz, tiffai kahdas 30 werstes no Nihges buhdams, ne zik tahli no Lappumescha us aschu klinti, kas ap-paksch uhdens neredfsams bija, usgruhde un no ta gruhdeena tahdu zaurumu dabbiuja, ka tulihht pilns uhdens tappe un pehz pahri stundehm ap-gahsehs. Kuggu laudis eekahpe lainwâs, kas kahdu wersti no juhrmallas, leddus dehl, wairs ne warreja braukt, kahjam arri ne warreja par leddu eet, jo plahns buhdams zilweku ne nesse. Jau nabbagi laudis pagallam bij peekuffuschî, strahdajohht un fahstohht, tad Lappumescha dispu-denta kungs ar diwojeem grenzrihtereem un zit-teem semneekeem winneem paligâ nahze un wissus zilwekus ar wirwehm un dehleem isglahbe, itt ihpafschî tee grenzrihteri tohs isglahbuschus scheh-lojuschi un pasargajuschî, ka slikti zilweki tohs ne apfagtu un ne islaupitu.

(No Nihges awisehm.)

No Engurehm.

Tee tohti leeli un bahrgi wehji, kas isgahju-scha Dezember un Januar mehneschds par tik dauds weetahm nelaimes un skahdes padarriju-schi, arri us muhsu juhrmallu tohti plohijuschees un muhsu sweijneekeem leelu pohstu pee tihfleem darrijuschi. Zilweku dsihwibu Deews schehligi pasargajis, bet wairak kâ tuhkstoschi tihkli pohstâ gahjuschi. Schi skahde muhsu sweijneekeem jo gruhhti panest, kad teem jau pa diweem gaddeem ne kahda labba sekme pee sawas sweijas bijufi,

jo tee no siwoju pahrdohschanas ne tik dauds nau-das pelnijuschî, ka warretu linnus pirkt un par seemu jaunus tihklus aust. — Tanni paschâ laikâ, kâ pehrn, ir scho gadd muhsu Engures kapsehts no stipreem wilneem atkal gauschi tappe pohstihhts. 16 lihki no uhdens no saweem kap-peem tappe israuti, un kad labbi laudis ne buhtu ahtri klahht bijuschî, tee pa juhru buhtu aisgah-juschî. Bet nu wissi tappe usnemi un labbakajâ, no juhrmallas tahlakajâ weetâ gohdigi atkal no-glabbati. Tanni nodsihwotâ 1824tâ gaddâ eeksch muhsu Engures, Dürzeema un Mehfsragga draudsehm, kas tiffai no weena mahzitaja tohp nokohpti, irr dsimmuschî 93 behrni, prohti 54 puischi un 49 meitas. Pee Deewa galda par pirmu reisi peegahje 102 jaunekli, prohti 48 puischi un 54 meitas. 43 pahri tappe laulatii, un mirruschi pawissam 61 zilweks, prohti 32 no wihrischkeem un 29 no seewischkeem. Deewagaldneeku par wissu gaddu 3908 bijuschî.

Ta zilweku tauta gandrihs ikfatrâ widdû, lai nu buhtu leels jeb mas, tomehr pa gaddeem wairumâ eet. Eeksch muhsu draudsehm no Ima Januar 1810 lihds 31mu Dezember 1819, kas itt lihds 10 gaddus isnes, 1138 behrni dsimmuschî un 696 zilweki mirruschi. Tê reds ka eeksch 10 gaddeem eeksch schahm trim masahm draudsehm 442 dwehseles peenahfuschas, ko arri warr no Deewagaldneekeem noprast, kurrn skait-lis itgaddus mas dauds leelaks tohp. B—t.

Un zitta fritte wirf labbas semmes, ta usdihge, un nesse simtkahrtigus auglus. Lufk. 8, 8.

Weens ustizigis mahzitaïs muhsu semmê bij dabbiujis fadsirdeht, ka zitti kahrumneeki un aplami pasfaules = behrni eeksch winna leelas

draudses bij sawâ starpâ tâ runnajufchi: ne
kâhds ihsts grehks ne effus pasaulê; bet zilwe-
kam brihw darriht, kâ scham ween gribbahs;
un tas wahrds: grehks, tiffkai schâpatt isdoh-
mahts par swehtahm draufnahm tahdeem bai-
ligem, kas nejhgi to tizz, un tâ j. pr. —
Warr buht ka pohsta mehdtais tapehz tif greh-
zigi runnais, gribbedams ar sawu leeku gudribu
kâhdu beswainigu dwehfeli samaitabt, tuwaka
prahtu paschkeebt un apmahniht, lai tam padoh-
dahs us nedarbu un negohdu; jo no kâhrdina-
jeem seun sinnam, ka tee mehds tahdu blehna-
wallobu zelt. Woi nu tâ, woi zittadi; bet lab-
bam gannam firds sahpeja par to, ka launais
sliktu sahli bij sehjis swehtâ tihrumâ. Tudal
pirmâ swehtdeenâ, kas bij kâhrdinaschanas
swehtdeenâ, jeb ôta preeksch leeldeenâs, teize
winsch pahr to jauku swehtu Ewangeliumu
Matt. 4, 1 — II. sawâ spreddiki itt pilnigi un
skaidri isfmeldams scho mahzibu: Was grehks
effus, kas nê; ka schi sinna zilwekam kâ eedsim-
must, tâ ka to ikweens warroht pats jau labbi
sinnaht, kas grehks un kas naw, jo sinnama
firds to itt skaidri, un jebkurrâ weetâ un laikâ
ikweenam sakkoht, gan preeksch, gan pehz pa-
darrita nedarba; kur tad wehl Deewa swehtu
wahrdu itt pilniga baggata pamahzischana pahr
scho lectu, kâ I Joh. 5, 17. Wiffa netaisfni-
ba irr grehki un dauds zittâs weetâs. Un kad
grehki arri ne kluhtu sohnditi no laizigeem wald-
neekem, bet kâ pasaulêi klahthohs, kad ikwee-
nam brihw buhtu darriht, kâ launai firds eegrib-
bahs, un pehz saweem kâhrumeem dsihwoht? —
Kur paliktu gohds, meers, pahrtischana, man-
tas, drohschiba un patti dsihwiba! woi pasaulê
tâ warretu pastahweht jel weenu brihdi? Woi
ne eetu pohsta wiffi lihds: — Tad jau no teem
slikteem augleem ween, kas no grehkeem zel-
lahs, ikweens gan labbi warroht sinnaht, „kas
„grehks ihsti effus un kas ne, un to arri itt tee-
„scham labbi gan sinna, jebfchu no wiltiga
„prahta zittadi runna un t. j. pr.“ — Mah-
zитайs, no wiffas firds tâ teizis, un tad sawâ
basnizas kambarinâ aisgahjis, us pehdahm
weens jauns zilweks tam pakkat, un zeenigu
mahzitaju mihligi apfweiznais, luhdsahs: to

spreddiku grahmatu. Kâhdu? prassa mah-
zитайs. „To, eeksch ka tas schihs deenas spred-
„dikis atrohnams,“ atfakka semneeks, „jo tas
„bij tahds patihkams un swehts, ka tas paschu
„firdsdbibeni man kustin pakustinajis.“ Basnizas
kungs nu redsedams, ka scham labbam wihrum
tahdas paschas leekas dohmas no mahzitaju
spreddikeem, itt kâ wehl dauds lautineem muhsu
semnê, kas greisi dohma: ka swehtdeenâs teif-
schanas us kanzelleem no mahzitajeem tohpoh
smeltas un israkstitas no kâhds gattawas dri-
ketas grahmatas, pamahza nu scho jaumu wihru
schinni leetâ, tam apleezinadams: ka winna
schihs deenas spreddikis, tikpatt kâ jeb kurrâ
zittâ swehtdeenâ (un ka wiffi mahzitaji tâpatt
darroht) effus no winna pascha isdohmahts;
gan no swehteem Deewa raksteem smelts, bet
winna pascha dohmas un wahrdi un raksti.
Raug, tê irr wehl tahs papihru lappas, fakka
basnizas kungs, us ko es sawu spreddiki sarak-
stijis esinu. — Nu luhdsahs jauneklis itt sem-
migi: lai winnam bohdoht schahs papihru lap-
pas. Zeenigs mahzитайs nu praffih: woi tad
tu prohti rakstu sihmes lassih? — „Prohtu
„gan bischliht,“ atbild puifis. — Mahzитайs
ahtri papihru panehmis, uswelk kâhds wahr-
dus ar spalwu un scham dohd, lai lassa. —
Muhsu puifis tohs nolassa, tik ko usskattijis,
ahtri skaidri un itt samannigi, tâ ka labbi mah-
ziti mehds lassih. — Nu zittada leeta! fakka
mahzитайs preeku pilns; labpraht gribbu tew
doh sawu spreddiki; bet tas irr wahzistî rak-
stihst; woi tu wahzu wallobu un rakstus arri
mahki? — „Wiffai ne mahku,“ puifis atbild. —
Par to ne kas ne kaisch, atfakka zeenigs mah-
zитайs. Redsedams ka tu labbi mahzihts effi,
un ka tew lohti gribbahs pehz ihstenas swehtas
gudribas, tad es itt ar mihlu prahtu scho sawu
spreddiku pahrzelschu tawâ wallobâ, no weena
galla lihds ohtru, un tew to zittu swehtdeenu
lihds atnessfchu schê patt us basnizu. — Ko doh-
majeet lautini? woi puifis buhs nahzis, woi ne?
Zeenigs mahzитайs nahkamâ swehtdeenâ basnizas
kambarinâ eegahjis, jau atradde scho sawâ
preekschâ, gaidijoht; tam nu arri tudal to sohlitu
swehtu dahwanu eedewis rohkas, puifis ne

sinna ja kà deewsgan par to pàteift, un preezigs àisgahje fawu zellu.

Man dimjahds padohms, kam es, wezs mahzitais buhdams, scho taisnu notiffkumu sinna mu darru. Virmfahrt, par nofkumschanu mums teem ganneem, tè redsam, netizzibas un besdeewibas, ir leefas gudribas nejauku fakni; un kad fenn sinna leeta un fakkams wahrds: nelabba sahle wiffur rohnahs un ahtri weeschahs un pleschahs, ka mums dwehfelds kohpejeem wajaga labbi nomohdà buht fawà fahrtà — un tad atkal schis notiffkums wiffseem labbeem ganneem par leelu firdseepreezinafchanu, ka taisni strahdajohht jelle ne pagurstam fawà prahtà neds peekuhstam, un sehjoht ne apnihkstam labbu fwehtu sehflu baggatigi isseht; jo tepatt redsam muhsu preefschà: lai arri buhtu, kà schè tà arri wiffas draudsès, kahdas zeltallas, akmini un ehrrschki, fur sehjums isniht; tad arri muhsu laikà, gohds Deewam! wehl deewsgan un wiffur labbas semmes irr, kas funtfahrtigüs auglus nefs.

R. S — 3.

No jaunahm grahmatahm.

Weena wahzu lassama grahmata, kas wez zeem kà jauneem pahroleekam patihkama bijust, un kas tadehl arri eefsch wiffahm Ciropas wallodahm tappe pahrtulkota, nu arri muhsu Latweeschu behrneem par labbu un par lusti latwiffi irr nodriffeta. Winna wirsrahts irr:

„Robinsons Kruhnsch. Stahstu grahmata
„behrneem Wahzeeschu wallodà farakstita,
„no Jekkuma Indrika Kampe, pehz dauds
„zittas wallodàs un nu arri Latweeschu
„behrneem, kas mahk lassihht, wimm wal-
„lodà pahrtulkota no C. N. Girgensohn,
„Zehsu = teefas prahwesta un Jaunas-
„Veebalges mahzitaja. Jalgawà 1824,
„pee Zahna Wridriffka Etteffenhagen un
„dehla. 340 lappas.“ —

Schi grahmata irr lohti derriga behrneem lusti darriht pee lassifchanas, winna itt kà preefsch behrneem irr rakstita, tehws ar behrneem tè farunnajahs un pastahsta winneem pa-

waffaròs to fawabu un ehrmigu stahstu no Robinsona, kas nebehdneeks jaunumà buhdams, zaur daschu gruhtu likteni no Deewa tappe ismahzihts un beidsiht ittin deewabihjigs wihrs un labs strahdneeks palikke. Wiffi gruhti wahrdi un fweeschas leetas appakschà irr isteiftas; zittadi tas stahsts lihdsinajahs gan driht ar to, fo muhsu awises no Anscha Etade un kà tam gahjis, lassija. Bet Robinsonam bij ilgi weenam pascham us tahlun un tukschu fallu jadsihwo. — Wezzaki, kas saweem behrneem ittin patihkamu lassamu grahmata gribb schkinkohht, jeb skohlmeisteri, kas labprahht behrnu lusti pee grahmata lassifchanas gribb wairoht, to teescham isdarrihhs, ja winneem scho grahmata nopehrk. Winna ittin tahda patte kà Wahzu wallodà, un kà par tik dauds semneem un pee tik dauds tautahm ilgus gaddus ar leelu patiffchanu tappe lassita. Kad labba leela grahmata irr un naw dauds nodriffeschanas taiftas, tad arri wimm ne warr par lehtu nandu pahrhoht. Winna maksa, jau papihru wahkà eeseeta, I fudraba rubbuli.

W.

Teefas fluddinafchanas.

Us pawehleschanu tahs Keiseriffkas Majesteet, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsts u. t. j. pr. tohp no Jggenes pagasta teefas wiffi parradu deweji ta islikta fainneeka Swints Janna, par kura mantu dehl truhkama inventariuma un zittu parradu zaur schihhs deenas teefas spreedumu konkursis nolikt, us aizinati, lai pee saudeschanas sawas teefas eefsch diwehm mehnescheem, prohti lihds 29tu Mei schi gadda pee schihhs pagasta teefas ar sawahm prassifchanahm un fahdrahm parahdischanahm peeteizahs, un tad lai sagaida, fo teefa pehz likkumeem spreedihhs.

Jggenes pagasta teefà 3schà April 1825. 2
(S. W.) Us tizzibu,

W. Gemuth, pagasta teefas skrhwerris.

Us pawehleschanu tahs Keiseriffkas Gohdibas, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsts u. t. j. pr. tohp no leelas Eezawas pagasta teefas wiffi tee, kam kahdas taifnas prassifchanas jeb zittas kahdas meleschanas pee ta sawas mahjas nodewuscha fainneeka Dulke Zehkaba irra, zaur scho teefas fluddinafchanu

aizinati, lai pee saubefchanas sawas teefas lihds 1mu
Zuhni mehnescha deenu schi gabda pee schihs pagasta
teefas peeteizahs. Leelas Ezawas pagasta teefa
20tâ Merz 1825. I

(S. W.) Kriſche Weiſs, pagasta wezzakais.
(Nr. 16.) L. Faber, pagasta teefas ſtrihweris.

Wiſſi parradu deweji ta iſlikta Semmites ſaimneeka
Anuus Zahna, tohp ſcheitan no Semmites pagasta
teefas aizinati, lai ar ſawahm ſaiſnahm praſſiſchanahm
23ſchâ Mei mehnescha deenâ ſchi gabda pee ſchihs
pagasta teefas peeteizahs, un tad ſagaiba, kaſ pehz
liſkumeem ſpreetiſ tapſ. Semmites pagasta teefâ
23ſchâ Merz 1825. 3

(S. W.) ††† Rohje Andreis, pagasta wezzakais.
(Nr. 30.) U. V. Brennsohn, pagasta teefas ſtrihweris.

Pehz nolifſchanas ta S. 493. to Kurſemneeku liſ-
kumu tohp no Gulbenes pagasta teefas wiſſi parradu
deweji ta dehl labbibas naudas parradu un ſemmes
darba neſpehjiſbas konkurfê tappuſcha ſaimneeka Moſe
Walker us to 3ſchu Zuhni ſchi gabda ar ſawahm praſſi-
ſchanahm ſcheit ſaaizinati. Gulbenê 21mâ Merz
1825. I

(S. W.) Us tizzibu,
(Nr. 27.) F. Renner, pagasta teefas ſtrihweris.

Spohleinu Martſ, Lemſeres muifſchas ſaimneekſ,
kaſ no Miſputtes us mahjahm brauzohht paklihdis un
lihds ſchim ne kaſdu ſinnu no ſewim naw dewiſ, tohp
aizinahts, lihds 9tu Mei ſchi gabda preekſch Kurſiſchu
pagasta teefas nahkt, un atbildeht prett tahm no muif-
ſchas waldiſchanas zeltahm ſuhdſefchanahm. Za
wiuſch tanni noliktâ terminê ne nahktu, tad teefa pah
winnu ſpreedihs, kâ liſkumi pamehl.

Kurſiſchu pagasta teefâ 11tâ April 1825. 2
Greetenu Zahniſ, pagasta wezzakais.
(Nr. 27.) L. Schmidt, pagasta ſtrihweris.

Zitta fluddinaſchana.

Tanni 21mâ Mei mehnescha deenâ ſchi gabda un
tanniſ pehz ta nahkamâs deenâs tapſ Gaikes muifſchâ
daſchas nammâ leetas, galbi, krehſlaſ, brauzamaſ
leetas, ſirgu wehrſeles, audekliſ, gultu drahnês un
ſpilweni, kâ arri jaunas flauzamaſ gohwis uhtruppê
pahrdohhti, bet to naudu waijag tulihht makſaht. 3

Kleiſt.

Geſch to dſimtsmuifſchu Sirmeli, Luzes firſpehle,
ne tahm no Leelauges, weenas mahjas ar labbeem
laukeem un plawahm us arrenti dabhuht warr. Kam
patiktu ſchihs peeminnetas mahjas nemt, lai pee
Sirmelu muifſchas waldiſchanas peeteizahs. 3

Naudas, Labbibas un Prezzu firguſ us plazzi. Nihgê tanni 20tâ April 1825.

	Sudraba			Sudraba	
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.
3 Rubbuli 72½ Kap. Papihru naudas gelbeja	1	—	1 Pohhs kannepu tappe makſahts ar	1	—
5 — Papihru naudas	—	—	1 — linnu labbakas ſurtes — —	2	50
1 jauns Dahlderis	—	—	1 — ſiktakas ſurtes — —	2	—
1 Puhrs rudſu tappe makſahts ar	—	90	1 — tabaka	—	75
1 — kweeſchu	1	25	1 — dſeſes	—	75
1 — meeſchu	—	60	1 — ſweeſta	1	90
1 — meeſchu = putraimu — —	1	30	1 muzza ſilku, preeſchu muzza — —	7	—
1 — auſu	—	55	1 — wiſſiſchnu muzza — —	7	25
1 — kweeſchu = miltu	1	80	1 — ſarkanaſ ſahls	6	50
1 — bihdeletu rudſu = miltu — —	1	25	1 — rupjas leddainas ſahls — —	5	75
1 — rupju rudſu = miltu — —	—	85	1 — rupjas baltas ſahls — —	4	15
1 — ſirnu	1	15	1 — ſmalkas ſahls	4	—
1 — linnu = ſehklaſ	1	60	50 Graſchi irr Warra jeb Papihres Rubbulſ un		
1 — kannepu = ſehklaſ	1	—	Warra nauda ſtahw ar papihres naudu weenâ		
1 — kimmennu	2	50	makſâ.		

Iſt zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Oſtſceprovinzen: F. D. Braunſchweig, Cenſor.
No. 152.